

Кавакамі Хіромі

(Переклад Копила Олександра)

Бог

Ведмідь запросив мене на прогулянку до річки. До річки, до якої пішки йти десь хвилин 20. Навесні я вже якось ходила до цієї річки подивитися на бекасів, але в таку спеку ходити до річки та ще й бутербродами мені ще не доводилось. Точніше було б сказати не на прогулянку, а в маленьку похід.

Ведмідь був дорослою особиною, і тому був дуже великим. Він нещодавно переїхав у третє від мене сусіднє помешкання – квартиру № 305. Таке вже зараз рідко коли побачиш, але він коли заселився, обійшов усіх сусідів на нашому поверсі і подарував усім традиційну гречану локшину і по 10 листівок. Як на мене, це було трохи занадто, але йому як ведмедю зайві прояви уваги до оточуючих мабуть не зашкодять.

До речі, під час нашої першої розмови, коли я отримала від нього гречану локшину, я дізналася, що в нас навіть є спільні знайомі.

Він тоді, побачивши табличку з ім'ям на дверях, запитав:

– А Ви часом не з такого-то міста?

Я відповіла, що так. Тоді Ведмідь розповів, що в нього раніше був друг, дядько якого був заступником голови ради. І прізвище в цього заступника було таке саме як і в мене. Як далі з'ясувалося, цей заступник доводиться двоюрідним братом моєму батьку. Хоч ці зв'язки і видаються досить примарними, Ведмідь говорив довго і захоплено про те, що це напевно доля. Його манери і мова вказували на те, що він був ведмедем старого ґатунку.

Отже, ми пішли з цим ведмедем чи то на прогулянку, чи то у похід. Я погано знаюся на тваринах, тому не могла визначити чи він гімалайський ведмідь, чи бурий, а чи може малайський. Та й питати його про це було якось нечемно. Ім'я я його теж не знаю. Я була раз запитала, як мені до нього звертатися. На що він відповів, попередньо перевіривши, чи по сусідству немає інших ведмедів:

– В мене поки немає імені. І якщо я тут єдиний ведмідь, то і надалі мені немає потреби себе якось називати. Мені подобається, коли до мене звертаються на «Ви», але Ви можете до мене звертатися як Вам припаде до серця.

Дорога до річки йшла повз рисові поля. Дорога була заасфальтована і час від часу по ній проїжджали авто. Кожна машина, яка до нас наближалася, збавляла швидкість і оминала нас повільно і обережно. Ніхто нам не зустрівся в дорозі. Було дуже спекотно. Навіть в полі ніхто не працював. Було чутно лише, як ноги Ведмедя ритмічно дряпають асфальт.

– Тобі не спекотно? – спитала я.

– Ні, не спекотно, але я трохи втомився йти асфальтовою дорогою, – відповів Ведмідь.
– Але до річки не так вже й далеко, зі мною буде все гаразд. Дякую за турботу, – додав він.
– Якщо Вам жарко, ми можемо вийти на більшу дорогу і пошукати кафе, де можна було б перепочити, – продовжував він хвилювався за мене.

В мене був на голові капелюх і до спеки я досить витривала, тому я відмовилася, але подумала, що може це він сам просто хотів перепочити. Деякий час ми йшли мовчки.

Ми почули річку ще здалеку, а коли звуки води стали виразнішими, ми її побачили. На річці було багато людей. Одні купалися, інші ловили рибу. Я поклала свій клунок на землю і обтерла рушником піт. Ведмідь важко дихав, висолопивши язика. Поки ми так стояли, до нас наблизилися два чоловіки з дитиною. Всі троє були у плавках. Один з чоловіків був в сонцезахисних окулярах, а в іншого на шиї висіла маска для пірнання.

– Тату, ведмідь! – голосно вигукнув хлопчина.

– Молодець! Одразу зрозумів, – похвалив чоловік з маскою.

– Ведмідь!

– Так, ведмідь.

– Подивись ведмідь!!! – ніяк не вгамовувався хлопчик.

Чоловік з маскою на мене зиркнув, а ведмедю в обличчя подивитися навіть не намагався. Чоловік в окулярах просто стояв мовчки. Хлопчина трохи поскуб Ведмедю шерсть, копнув ногою, а наостанок, викрикнувши: «Уда-а-р», вліпив Ведмедю кулаком у живіт і побіг геть. Двоє чоловіків попленталися слідом за ним.

– Це ж треба! – невдовзі вимовив Ведмідь. – Але маленькі люди не шкідливі.

Я промовчала.

– Люди бувають різні, але дітлахи всі хороші, – сказав Ведмідь, і перш ніж я встигла щось відповісти, похапцем підійшов до краю води. В воді шмигали маленькі тонкі рибки. Прохолода від води приємно огорнула розпашіле обличчя. Якщо придивитися, то рибки плавали туди-сюди в певному проміжку, по довгастому периметру, що був, напевно, їх територією. Ведмідь теж уважно вдивлявся у воду. Що він там побачив? Цікаво, чи ведмеді так само як люди бачать те, що знаходиться у воді, чи ні?

Раптово полетіли бризки, то Ведмідь поліз у воду. Він зупинився посеред річки, швидко занурив праву руку у воду й упіймав рибину. Ця була рази в три більша за ту дрібноту, що плавала попід берегом.

– Ви, напевно, здивувалися? – сказав Ведмідь, коли повернувся на берег. – Мені слід було б Вас попередити перш ніж лізти у воду, але ноги самі по собі туди рушили. Ну як, велика?! – Ведмідь підніс рибину ближче, щоб я могла роздивитися.

Луска риби виблискувала на сонці. Інші рибалки, показуючи на нас пальцями, про щось розмовляли. Ведмідь був явно задоволений собою.

– Дозвольте мені подарувати Вам цю рибину на пам'ять, – сказав він і розв'язав клунок, який приніс із собою. Потім дістав звідки загорнуті у тканину маленький ніж і кухонну дошку. Ведмідь, майстерно користуючись ножем, почистив рибу, посипав її сіллю, яку завбачливо приніс із собою, і поклав очищену рибу на розгорнутий лист.

– Якщо її кілька разів перегорнути, то до того часу, як ми будемо йти, вона гарно висушиться, – сказав він.

– Оце так, в цього ведмедя все продумано до найменших дрібниць, – подумала я собі.

Ми сіли на траву і, дивлячись на річку, почали їсти бутерброди. Ведмідь їв бутерброд, зроблений з французького хлібу з паштетом та редискою, а я – рисовий колобок з маринованою сливкою. Потім ми дістали кожен по одному апельсину. Коли я свій доїла, Ведмідь сказав:

– Якщо Ваша ласка, чи не дасте Ви мені Вашу шкірку від апельсина.

Коли я дала шкірку, він повернувся до мене спиною і хутко її з'їв.

Доївши, він пішов перегорнути рибу, яка лежала трохи подалі від нас. Потім він ретельно вимив у воді ніж, кухонну дошку і склянку, протер їх і, діставши зі свого клунку простирадло, передав його мені.

– Як будете спати, підстеліть його собі. А я тут поблизу поки погуляю. Якщо хочете я можу заспівати Вам колискову, – сказав він цілком серйозно.

Коли я відповіла, що зможу заснути і без колискової, на його обличчі з'явився на мить засмучений вираз, але незабаром він попрямував вгору вздовж берега річки.

Коли я прокинулася, тіні дерев були вже довгими, а поряд зі мною спав Ведмідь. Сам він простирадлом не вкривався. Він тихенько хропів. Біля річки вже майже не лишилося людей. А ті, що залишилися, були самі рибалки. Я вкрила Ведмедя простирадлом і пішла перевіряти рибу. Рибин вже було три.

– Гарна видалася прогулянка, – сказав Ведмідь перед своїм помешканням № 305, дістаючи з клунку ключі. – Було б непогано, ще колись мати таку нагоду.

Я кивнула на знак згоди, а також подякувала за сушену рибу.

– То пусте, не варто дякувати, – відповів він.

– Ну, тоді бувай, – я вже збирала піти, як Ведмідь вимовив:

– Стривайте.

Я подивилася на нього, чекаючи що він далі скаже, але він лише шарівся і мовчав. Яким же він насправді виглядав великим! І цей великий ведмідь стояв і ніяковів, видаючи зі свого горла лише звук: «У-р-р». Коли він вимов слова, то робив це так само як люди, а коли хотів сказати щось, що словами не можна передати, чи сміявся, то робив це по-ведмежачи.

– Ви не проти, якщо ми обіймемося? – сказав Ведмідь. – Це такий звичай у мене на батьківщині: обійматися з близькими людьми на прощання. Якщо Вам це неприємно, я, звичайно, не буду наполягати.

Я погодилась.

Ведмідь зробив крок вперед, широко розкрив обійми, оповив мої плечі руками, і притис свою щоку до моєї. Від нього пахло ведмедем. Потім так само притис свою щоку до іншої моєї щоки і ще раз сильно обійняв мене за плечі. Тіло Ведмеда виявилось холоднуватішим, ніж я очікувала.

– Сьогодні я справді дуже гарно провів день. Таке відчуття наче я подорожував десь далеко і повернувся додому. Хай благословить тебе Ведмежий Бог. І ще, сушену рибу довго не можна зберігати, тому я думаю, що краще її буде з'їсти вже сьогодні ввечері.

Я повернулася до себе у кімнату, посмажила рибу, прийняла душ, перед сном зробила трохи записів у щоденнику. Я спробувала собі уявити, який він Ведмежий Бог, але нічого не спало на думку. Не поганий виявився день.

(Переклад Копила Олександра)

2008-08-08